

Sivas - Erzurum hattını inşa için dahilî istikraz akdine dair kanunun I nci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında kanun lâiyhası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/1151)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/3283

28-XI-1934

B. M. M. Yüksek Reisliğine

2463 sayılı kanunun birinci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında Maliye Vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 26-XI- 934 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte Yüksek huzurlarına sunulmuştur efendim.

Başvekil

İ. İnönü

Esbabı mucibe

Sivas - Erzurum hattını inşa için dahilî istikraz akdine dair 25 - V - 1934 tarihli ve 2463 numaralı kanunun birinci maddesi; Hazineye sanelik faiz ve ikramiye yekûnu $\frac{7}{100}$ olmak üzere ve yirmişer senede itfa edilmek şartile azamî otuz milyon liralık hâmiline muharrer tahvil ihracı selâhiyetini vermiştir.

İhrac edilecek tahviller için verilecek senelik faizden maada bir miktar ikramiyenin de tahsis ve tahvillerin rağbet bulması için bu miktarın üç tranşta çıkarılmış olan Ergani istikrazının tahvillerine ayrılan ikramiye miktarından dûn olması icab etmektedir ki bu da ihrac tertiblerinin asgarî dört milyon lira olmasını istilzam eder.

Halbuki Ergani istikrazının son tertibine aid tahvillerin ihrac muamelesinin henüz ikmal edilmiş olması ve son tertiplerin bankalara ve bilhassa Cümhuriyet merkez bankasına satılmak suretile plase edilmiş bulunması halkımızın sermaye vaziyetinin yeniden bu nisbette yapılacak bir istikrazı karşılayabilecek kudrette olmadığını göstermiştir.

Filhakika bu gibi vaziyetler evvelce düşünülerek Cümhuriyet merkez bankası kanununun sekizinci maddesi mucibince evrakı nakdiye itfa karşılığı olarak umumî ve mülhak bütçelerle yekûnu elli bin liradan fazla olan belediye ve idarei hususiye bütçelerinden verilmekte olan $\frac{5}{100}$ birlerin badema mahsub edilmeyerek $\frac{5}{100}$ veya daha fazla geliri olan Hazine tahvilleri mübayaasına tahsis için icabeden kanun ve Heyeti Umumiye kararı istihsal edilmiş ise de mevcut karşılık dört milyon liralık tahvil ihracına kifayet etmemekte ve yukarıda izah edildiği veçhile halkımızın vaziyeti de maksadı temin edecek bir nisbette iştirake müsaid görülmektedir. Bu itibarla Sivas - Erzurum hattının inşası için lüzum olan paranın işbu $\frac{5}{100}$ birerler nazarı itibare alınarak şimdilik iki milyon liralık istikraz akdi suretile temini muvafık görülmüştür.

İkramiyeli olarak aktedilen istikrazlarda ise bazı formalitelerin icrası için ihrac işi uzun bir zamana ihtiyac göstermekte ve ihrac ve itfa muamelesi bir çok kayıtları ve binnetice mühim masrafları istilzam eylemektedir. Diğer taraftan, ellerindeki paraları tenmiye ettiren müessesat bu gibi istikrazlarda ikramiyeyi nazarı itibara almayı yalnız faiz haddine ehemmiyet

vermekte olduğundan itfa % 0 birleri hesap edilerek çıkarılacak iki milyon liralık tahviller için ikramiye tahsisinden sarfınazar edilerek kanunda faiz ve ikramiye için verilmesi derpiş edilen % 0 7 miktarındaki ramanın yalnız faize hasrı halinde tahvillerin mevzubahs müessesat nezdinde eyi bir rağbet göreceği kuvvetle tahmin edilmektedir.

Yukarıdaki mülâhazalara binaen; müteaddid tertiplere taksim suretile aktedilecek işbu istikraza aid tahvillerin dört milyondan noksan olacak tranşlarına aid ikramiyelerin Ergani istikrazı tahvilleri için tesbit olunan ikramiyeden az olacağı ve bu sebeple rağbet bulmayacağı ve bu takdirde de yalnız % 0 birlere tahsis edileceğine göre aynı nemayı temin ve fakat ikramiyeli olması itibarile bir çok kayıtların tesis ve bazı formalitenin icrası dolayısıyla fuzuli külfeti ve masrafı mucib olacağı cihetle memleket sermaye piyasasının vaziyetine göre ihrac işini tanzim ve idare edilmek üzere tahvillerin icabı hale göre ikramiyeli veya ikramiyesiz olarak çıkarılması faydeli ve lüzumlu görülmüştür.

Bu düşünce ile mevzubahs 2463 numaralı kanunun birinci maddesine bir fıkra ilâvesi için merbut kanun lâyihası hazırlanmıştır.

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maliye encümeni
Karar No. 15
Esas No. 1/1151

1 - XII - 1934

B. M. M. Reisliğine

2463 sayılı kanunun 1 nei maddesine bir fıkra ilâvesine dair Başvekâletin 28 - XI - 934 tarih ve 6/3283 sayılı tezkeresine bağlı kanun lâyihası Maliye vekili Fuad huzurile müzakere edildi.

Encümenimiz lâyihayı olduğu gibi muvafık görmüştür.

Reisliğe arz olunur.

Maliye En. Reisi	M. M.	Kâ.	Aza	Aza	Aza
Gümüşane	Isparta	Aydın	İstanbul	Balıkesir	Kütahya
<i>H. Fehmi</i>	<i>Kemal Ünal</i>		<i>Hamdi M.</i>	<i>Pertev</i>	<i>Naşit Uluğ</i>

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Karar No. 30
Esas No. 1/1101

11 - XII - 1934

Yüksek Reisliğe

2463 sayılı kanunun birinci maddesine bir fıkra ilâvesine dair olup Başvekâletin 28-XI-1934 tarih ve 6/3283 sayılı tezkeresine bağlı olarak Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Maliye encümeninin mazbatasile birlikte encümenimize

verilmiş olmakla Maliye vekili Fuat bulunduğu halde okundu ve konuşuldu.

Encümenimiz Maliye encümeninin, lâyihanın olduğu gibi kabul edilmesi hakkındaki fikirleriyle birleşerek kanun lâyihasını aynen kabul etmiştir.

Umumî heyetin tasvibine arz edilmek üzere
Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	Kâ.
Burdur	Isparta	Balıkesir
M. Ş. Özkan	Mükerrem	Enver
Aza	Aza	Aza
Erzurum	Bursa	Kayseri
A. Arash	Dr. G. Kagraman	A. Hülmi

Aza	Aza	Aza
Mardin	Sivas	Tokat
R. Erten	Rasim	S. Genca
Aza	Aza	Aza
Yozgat	Manisa	Çorum
S. İçöz	M. Turgut	Mustafa

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*Sivas - Erzurum hattını inşa için dahili istikraz
aktine dair 28 - V - 1934 tarih ve 2463 numaralı
kanunun birinci maddesine, bir fıkra ilâvesi
hakkında kanun lâyihası*

MADDE 1 — 2463 numaralı kanunun birinci maddesine şu fıkra ilâve edilmiştir:

(İşbu istikraz tahvillerini icabı hale göre yalnız faizli olarak ve azamî senelik faiz nisbeti % 7 olmak üzere ihrac hususunda Maliye vekili salâhiyettardır).

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden müteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini ic-

raya Maliye vekili memurdur.

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
İnönü		Z. Apaydın
Da. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
Ş. Kaya	Ş. Kaya	Fuat
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
A. Özmen	Ali	Celâl Bayar
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. Refik	Ali Rana	Muhlis Erkmen